

Veiledning for nyutdannede lærere – et speil for kvalitetsutvikling i lærerutdanningen?

Rapport juni 2009

Gunnar Engvik, Knut-Rune Olsen og Trond Lekang

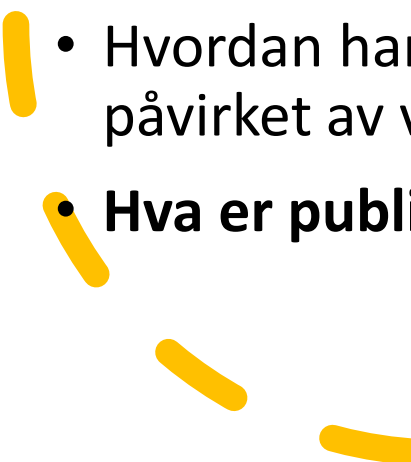
Utgitt av Norsk nettverk – veiledning for nyutdannede lærere

Finansiert av Utdanningsdirektoratet

Problemstilling: «Hvilken betydning har tiltaket veiledning av nyutdannede lærere for utvikling av lærerutdanningen?»

- Hvordan er tiltakene **organisert og ledet**?
 - Hvilken **betydning** har tiltaket for **undervisning og fagdidaktisk arbeid i UH-sektoren**?
 - Hvilken betydning har erfaringer fra tiltaket for **utviklingen av pedagogikkfaget og profesjonsperspektivet generelt i lærerutdanningene**?
 - Hvordan har arbeidet med **praksisopplæringen i grunnutdanningene** vært påvirket av vårt tiltak?
 - **Hva er publisert** i tilknytning til "Veiledning for nyutdannede lærere"?
-

Empiriske grunnlaget

- De årlige rapportene fra UH-regioner etter mal fra Udir
- Rapporter fra nettverkslederne
- Sende ut tekstutkast og fikk tilbakemeldinger
- Publiseringer

Metodisk grunnlag

- Rapporten bygger på teoribasert evaluering som Franke-Wikberg og Lundgren beskriver i 1981 .
- Teoribasert evaluering skal gi mulighet for kritisk refleksjon, og teorien søker å forstå og forklare forholdet mellom gjeldende forutsetninger på ulikt nivå (samfunns-, organisasjons- og individnivå), prosessen og resultatet.
- Det legges også vekt på at hver vurdering må ha en analyse av det forventede resultat og en analyse av det erfarte resultat.

Oppsummert mener evalueringsgruppen:

- Rom for å prøve ut ulike veiledningsmodeller => ulike regionale løsninger.
- Bør den statlige styringen av veiledningstiltaket bli mer tydelig => gi retningslinjer for utforming av veiledningsmodeller?
- Det nære samarbeidet mellom Utdanningsdirektoratet, det nasjonale nettverket og nettverksdeltakere i tiltaket kan forklare den omfattende FoU-virksomheten i og rundt veiledningstiltakene.

Oppsummert...

- UH-sektoren har målrettet FoU-tiltak inn mot overgangen fra grunnutdanningen til læreryrket.
- Denne FoU-virksomheten gir mange og viktige innspill til kvalitetsutvikling i lærerutdanningene.
- Omfanget av veilederopplæringen noe mindre enn forventet.
- De regionale veiledningstiltakene har ført til et faglig samarbeid om blant annet veilederutdanning.
- Evalueringsgruppen hadde ventet at erfaringene fra veiledertiltakene i større grad hadde ført til endringer i institusjonenes praksisopplæring.

Vedlegg 1: FoU-oversikt

69 artikler og bøker

Redaktører:
Torlaug
Løkensgard Hoel,
Brit Hanssen,
Rachel Jakhelln og
Sissel Østrem.
Tapir akademisk
forlag 2008

«Alle disse sju artiklane er eit resultat av ein lang skriveprosess frå utkast til resultat leia av professor Torlaug Løkensgard Hoel på NTNU.»

Publikasjoner...

30 rapporter, konferansepaper, prosjekter, interne publikasjoner og hefter

75 presentasjoner, konferanseforedrag, kronikker og annet aktuelt arbeid

- Størstedelen er konferansebidrag

Samlet: 174 bidrag i årene 2003 til 2009.

Vedlegg 2: Kontakter i og utenfor Europa

- University of Gävle, Sweden Christina Gustafsson, Åsa Morberg, Göran Fransson
- Umeå University, Sweden, Ulla Lindgren
- University of Jyväskylä, Finland, Hannu Jokinen, Hannu L.T. Heikkinen
- University of East London
- United Kingdom
- Tallin University, Estonia, Eve Eisenschmidt
- Copenhagen University College, Denmark, Egon Hedegaard
- New Teacher Center, University of California, USA, Ellen Moir
- National Institute for Further Education (NIFE), Czech Republic, Jirka Nekola, Eva Kecliková, Milan Barès

Nettverk

- Professional Group. EECERA- september 2008
- NQTNE

M-GLU-studentenes forventninger til arbeidet i skolen

Resultater fra en
spørreskjemaundersøkelse
høsten 2021

<https://openarchive.usn.no/usn-xmlui/handle/11250/3028158>

Hva sier grunnskolelærerstudenter om utdanningen?

Sendt ut til registrerte medlemmer i Pedagogstudentene: populasjon 1986 studenter, antall svar 532 (27%).

Mange gir uttrykk for at utdanningen ikke har gitt nok kompetanse og innsikt i en rekke sentrale utfordringer for lærere:

- kontaktlærerrollen
- samarbeid med foresatte
- IOP og undervisning for elever med spesielle behov
- undervisning av tospråklige elever
- samarbeid med eksterne hjelpetjenester
- de føler seg godt forberedt til å undervise i fagene de har spesialisert seg i, men etterlyser mer fagdidaktikk.

Hentet fra intervju med en gruppe representanter for skoleeier

Eier H: Jeg har også vært begge steder, og er enig med Eier D og E. For det er jo mye av de samme tilbakemeldingene vi får, men samtidig så vet jeg at det her jobbes det med i lærerutdanningen, alt det du sa, eier D, jobbes med, det jobbes godt med det og. Men det er noe med å ha noen knagger å henge det på. Så ja, vi må tenke annerledes, vi må tørre å bryte opp litt i de mønstrene som allerede ligger i lærerutdanningen, tenke mer tverrfaglig, litt annerledes praksis, la de være i praksis en dag i uka, ha turnusår, vær litt innovativ. Ikke vær så nedgrodd. Min opplevelse av lærerutdanningen, den er veldig silobasert, enten jobber man på ped, eller så jobber man på matematikk, eller ... Jeg vet jo at det skjer så mye bra i lærerutdanningen, det bare må forankres i studentene, sånn at de får brukt det.

Oppgave i gruppe

- <https://padlet.com/trondlekang/veiledning-av-nyutdannede-l-rere-290923-it433f3bjfdvkzmf>

